

Lai precīzi atbildētu uz Jūsu jautājumu, ir jāiedod mūsu partijas paziņojuma konteksts.

Jau no šī gada sākuma nav nekāds noslēpums, ka valsts budžeta ieņēmumu plāns nepildās un ka vienlaikus 2025. un turpmākajos gados Latvijai būs jāsamazina pārmērīgais valsts budžeta deficīts. Turklāt, visticamāk, valstij būs jāpalielina izdevumi valsts aizsardzībai un drošībai. Ņemot vērā objektīvo Latvijas valdības mazspēju citu savu izdevumu strukturālā samazināšanā (kaut salīdzinot ar Igaunijas valdības iecerēm un paveikto šī gada laikā) - piemēram, Jūsu pieminētajā iespējamo nodokļu izmaiņu priekšlikuma prezentācijā izdevumus valdība plāno samazināt par tikai 45,8-47,3 miljoniem eiro (proti, 0,3% no budžeta), ir skaidrs, ka vienīgais iecerētais valdības rīcības scenārijs ir nodokļu palielināšana. Turklāt būtiska palielināšana, jo jebkurš no iepriekš minētajiem uzdevumiem prasa simtos miljonus eiro mērāmus pasākumus.

Par to liecina kaut vai finanšu ministra Ašeradena maija beigu paziņojums, ka apsverama PVN paaugstināšana, kas ir viens no retajiem atsevišķi ņemtajiem pasākumiem nodokļu politikā, kas dod šādu efektu.

Pēc tam, kad Ašeradena ideja tika draudzīgi no koalīcijas partneru un premjeres puses "norakta", tad jebkuram saprātīgam politikas vērotājam ir skaidrs, ka valdībai būs nepieciešami papildus pasākumi nodokļu ieņēmumu paaugstināšanai. Savukārt, jebkuram ar kompetenci budžeta deficīta noteikumos ir skaidrs, ka iespējamie rīcības scenāriji ir tikai daži.

Vasaras laikā koalīcijas politiķu izteiktās alternatīvas ir vai nu daudz par mazu problēmas mērogam (piemēram, akcīzes likmju izmaiņas tabakai un alkoholam, vai pat transporta degvielai), vai arī neatbilst problēmai (kā virspeļņas nodoklis bankām, kas kā vienreizējs pasākums nerisina strukturālā deficīta samazināšanas vai aizsardzības finansēšanas izaicinājumus).

Tāpēc tas, ka Vienotība diskusijām ir piedāvājusi tieši darba spēka nodokļu likmju izmaiņas liecina par to, ka tieši tur beigās bija iecere atrast trūkstošo. Sabiedrībai apzināti tika nosauktas jaunās IIN likmes, lai pieradinātu, ka tādas var būt spēkā. Tāpēc ideja par neapliekamā minimuma paaugstināšanu nav nekas vairāk kā Vienotības blefs, no kura pēc tam ar "lielu nožēlu" atkāpties, lai taču atrastu finansējumu pārmēru "badīgajām" koalīcijas partneru ministrijām.

Šo rīcības modeli Vienotība budžeta procesā ir piekopusi vairākkārt un viņiem šis apmāns tik viegli izdodas tāpēc, ka arī plašsaziņas līdzekļi nekritiski šo spēli vēro.

Tāpēc būtiskas Vienotības izplatītajā tabulā ir tikai IIN likmes. Tāpēc, nē, Puriņas kundze, atbildot uz Jūsu jautājumu, mūsu partijas paziņojums nebija maldinošs. Tas bija pamatots.

Ar cieņu,
Juris Pūce